

Yeni ?lkö?retim Program? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeni ?lkö?retim Program? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33150>

Özet

Yeni İlköğretim Programı Ölçeği, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan **Yeni İlköğretim Programı**'nın sahadaki etkililiğini ve uygulanabilirliğini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle programın teorik yapısının pratik uygulamaya ne kadar yansıtıldığını, öğretmenlerin programa yönelik algılarını ve karşılaşılan engelleri belirlemeyi hedefler. Ölçek, **eğitim bilimleri** alanında program değerlendirme çalışmalarına önemli bir katkı sunmaktadır.

Ölçek, Mehmet Nuri Gömleksiz tarafından geliştirilmiş ve bir **geliştirme** ölçeği kategorisindedir. Amacı, program reformlarının sahada yarattığı değişimi ve etkileşimi sistematik bir şekilde ölçmektir, böylece eğitim politikalarının yeniden düzenlenmesine yönelik somut veriler elde edilebilir.

Anahtar Kelimeler

Yeni İlköğretim Programı, Program Değerlendirme, Uygulama Etkililiği, Ölçek Geliştirme, Eğitim Reformu, Program Uygulaması, Eğitim Bilimleri

Yazarlar

Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ

?

?

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan **Yeni İlköğretim Programı**'nın (2005) uygulamadaki etkililik düzeyini tespit etmektir. Bu program, öğrenci merkezli yaklaşımlar ve yapılandırmacı felsefeyi merkeze alarak önemli bir reformu temsil etmekteydi. Ölçek, bu yeni program felsefesinin öğretmenler, yöneticiler ve diğer paydaşlar tarafından ne derece benimsendiğini ve uygulandığını belirlemeye odaklanmıştır.

Ölçek, uygulamada karşılaşılan sorunlar (materyal eksikliği, öğretmen eğitimi yetersizliği, zaman yönetimi zorlukları gibi) ölçerek, gelecekteki eğitim reformlarının planlanması ve mevcut programın iyileştirilmesi için kritik geri bildirim sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı

Yeni İlköğretim Programı Ölçeği, eğitim psikolojisi ve eğitim bilimleri çerçevesinde, programın

uygulamaya dönük boyutların ölçen çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur. Ölçek, katılımcıların programın hedeflerine ulaşma, içerik yeterliliği, öğretim yöntemleri ve değerlendirme süreçleri hakkındaki algılarını ölçmektedir.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı (konstrukt), **Program Uygulama Etkililiği Algısı**'dır. Bu yapı genellikle alt boyutlara ayrılır; bunlar arasında öğretmen yeterliliği, okul ortamının programı destekleme düzeyi, kaynakların erişilebilirliği ve programın öğrenci başarısı üzerindeki etkisi gibi faktörler yer alabilir. Detaylı yapısal bilgilere ve alt boyutlara Gömleksiz (2005) makalesinden ulaşılabilir. gerekmektedir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bulunmamaktadır ("-"). Ancak, ölçek bir **geliştirme** çalışması olduğu için, orijinal makalede (Gömleksiz, 2005) ölçeğin yapı geçerliği ve/veya kapsam geçerliğine dair detaylı analizlerin sunulmuş olması beklenir. Tipik olarak bu tür çalışmalarda, açılmaya ve/veya doğrulanmaya faktör analizleri ile ölçeğin teorik yapıyı ne kadar iyi temsil ettiği araştırılır. Kullanılan geçerlik yöntemleri hakkında kesin bilgi için birincil kaynağa başvurulmalıdır.

Güvenilirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik bilgisi bulunmamaktadır ("-"). Ölçeğin iç tutarlılığını gösteren güvenilirlik katsayıları (örneğin, **Cronbach Alfa** katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirliği değerlerinin, ölçeğin geliştirildiği orijinal makalede (Gömleksiz, 2005) detaylı olarak sunulduğu varsayılmaktadır. Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin tutarlı sonuçlar ürettiğini gösterir ve ölçme aracının kalitesi açısından kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçek **geliştirme** sürecinde, **Yapısal Geçerlik** kanıtlarını sağlamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin (büyük olasılıkla Açılmaya Faktör Analizi) kullanıldığı düşünülmektedir. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını ve dolayısıyla ölçülen yapının kaç alt faktörden oluştuğunu belirler. Orijinal çalışmada, ölçeğin kaç faktörlü bir yapıya sahip olduğu, faktör yükleri ve açıklanan varyans oranları gibi kritik istatistiksel verilerin mevcut olduğu varsayılmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme formatında (Rating Scale). Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemiş olsa da, bu tür algı ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert tipi** ölçek kullanılır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: İlköğretim (şimdiki adıyla ilkököl ve Ortaokul) öğretmenleri ve/veya yöneticileri.

Age Group: Yetişkin (Öğretmenler ve eğitim profesyonelleri)

Population Details: Yeni İlköğretim Programı'nı uygulayan, Türkiye'deki ilköğretim kademesinde görev yapan eğitimciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

Eğitim Programları, Program Etkililiği, Gömleksiz, Geçerlik, Güvenilirlik, Yapılandırma, İlköğretim

?

?

Yazar Detayları

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: ngomleksiz@firat.edu.tr

Correspondence Address: Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Yazarın 2005 yılındaki muhtemel afilyasyonu)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir makale kapsamında **Mehmet Nuri Gömleksiz** tarafından geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin geliştirildiği çalışmada **2005** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanıma dair herhangi bir ücret bilgisi mevcut değildir; akademik kullanım için yazarın izni tavsiye edilir.

Bu çalışmanın orijinal tam metnine ve detaylı istatistiksel sonuçlarına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: app.trdizin.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası ise buradan indirilebilir: [yeni-ilkogretim-programi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ölçeğin temel referansları aşağıdaki akademik yayınlardır:

Gömleksiz, M. N. (2005). Yeni ilköğretim programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 5(2), 371 - 384.

?

?

Yeni İlköğretim Programı Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik kaynak girişi için ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için okuyucunun Gömleksiz (2005) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurması gerekmektedir.